

« zurück blättern vor »

LUSZTYK subst. m., ab 1695; auch *lustyk*, *luśtyk*; ‘Bankett, Festgelage, Schlemmerei’ – ‘uczta, biesiada, hulanka’: 1695 Psalmod. 85, L *Po miaftach luszytk uftawiczny i stroie zbyteczne*. o 1751 Żegl.Ad. 134, L *Luszytk, ley przeléy, hulay duszo*. o 1755–1756 Min.Ryt.2 274, L *Gdy tak wszyscy wesole wraz czynią luszytki, J różne brzmią z odgłosem w pokoiach okrzyki*. o (†1760) 1765–1778 Bals.Niedz.1 420, L *Przy luszytkach, biesiadach, na piekło zarobiliście*. o 1778 Kras.Pod.2 145, L *Nie chodziłem na luszytki iak drudzy*. o (1781) 1877 Zabł.Zabob. 85, DOR *Radbyś mnie prędzej widział między nieboszczyki, a cały zagarnąwszy majątek, miał o czym dogadzać swym lustykom i ucztom ochoczym*. o 1775–1806 Teat.33d 7, L *Szulerya i luszytki były kilkoletnią ciągłą zabawą moją*. o (vor 1792) 1951 Kit.Opis 22 *Występek, ściągający na siebie ekskluzyją, bywał pospolicie:… nocne grasowania i luszytki po szynkowniach, po dwoistym napomnieniu lub karze szkolnej nie zaniechane*. o (1817) 1962 Wiad.bruk. 76 *widział [was] na Popławach, gdzieście sobie wyprawili luszytk*. o (1853–1855) 1900 Kacz. Gniazdo 130, DOR *Jak zaczął wyprawiać obiady, asamble i różne inne paradne z iluminacjami i serenadami luszytki, tak się szlachta pościagała do niego*. o 1875 Kur.Codz. nr.241 s.2, WIECZ *Wojtuś jak tylko dostanie do ręki pieniądze, zara wyprawia “luśtyki”*. – *Jakież to “luśtyki”? A takie, że bez cały dzień “derużkami” jeździ, póki wszystkiego… nie przejeździ*. o 1876–1877 Antr. nr 125 s.1, WIECZ (żebr.) *Dzisiaj bachalie nędzy nie są już na porządku dziennym… Ładny “luśtyk” można było wyprawić za grosze wdowie i nie wdowie*. o [LBel.] †1887 Krasz., SW *Na Boże Narodzenie ja za L[uszytk] ręczę*. – (SŁA), L, SWIL, SW (m.u.), DOR (daw.) o **Var:** *lustyk* subst. m., [hapax] (1781) 1877 Zabł.Zabob. 85, DOR – nur DOR; *luszytk* subst. m., 1695 Psalmod. 85, L o [LBel.] †1887 Krasz., SW – (SŁA), L, SWIL, SW (m.u.), DOR; *luśtyk* subst. m., 1875 Kur.Codz.nr 241 s.2, WIECZ o [LBel.] 1876–1877 Antr.nr 125 s.1, WIECZ – (SŁA), SW (gw.). o **Etym:** nhd. *lustig* adj., ‘Lust empfindend und sie äußernd; dieses überträgt sich auf die Taten, Zustände und Zeiten, in denen eine solche Stimmung waltet’, GRI. o **Konk:** *biesiada* subst. f., bel. seit 2.H.15. Jh., STP, zuerst geb. MAČZ; *uczta* subst. f., bel. seit 1455, STP, zuerst geb. MAČZ; *zabawa* subst. f., bel. seit 2.H.15. Jh., STP, zuerst geb. L. o **Der:** *luszytkować* v. imp., ‘sich amüsieren, schlemmen, prassen’, 1773 Hor.2 266 Koryt., L *Strwoni to dziediec godniéyszy za ciebie, coś ty za zamkiem troifystym zachował, A na twym pyszne tło zlawszy pogrzebić Hoynie Falernem będzie luszytkował*. o (vor 1792) 1951 Kit.Opis 384 *książę ordynat dzień w dzień luszytkujący z gośćcami*. o [LBel.] †1887 Krasz., SW *Siedliśmy L[uszytkować], choć mi głowa pękała o pieniądze*. Zuerst geb. L; *lustykować* v. imp., ‘sich

vergnügen, schlemmen, prassen', [hapax] 1877 Echo nr 224 s.3, WIECZ *Tylko wy tam nie lustrykujcie bardzo. Bo mnie się widzi, że z dzisiejszej roboty zarobek będzie lichesy. o hulsztyk* subst. m., 'Schlemmerei, prunkvolles Fest, Gelage, Prasserei', [hapax] †1893 Bliż., Sw *Będzie ś[ie] pan moderował gdzieś na hulsztyki*. Zuerst geb. Sw. ❖ Wohl nach dem Syntagma *lustig sein – gaudere, laetari*, Stieler 1691 (GRIMM) oder *sich lustig machen – dare se jocunditati*, Steinbach 1734 (GRIMM), so SŁAWSKI SE. Möglich als Vorbild wäre auch nhd. *Lustigkeit – gaudium, hilaritas*, Stieler 1691 (GRIMM). Das Substantiv *hulsztyk* (s.o.) ist wohl eine Kontamination aus dem Verb *hulać* und *lustryk*.

« zurück blättern vor »